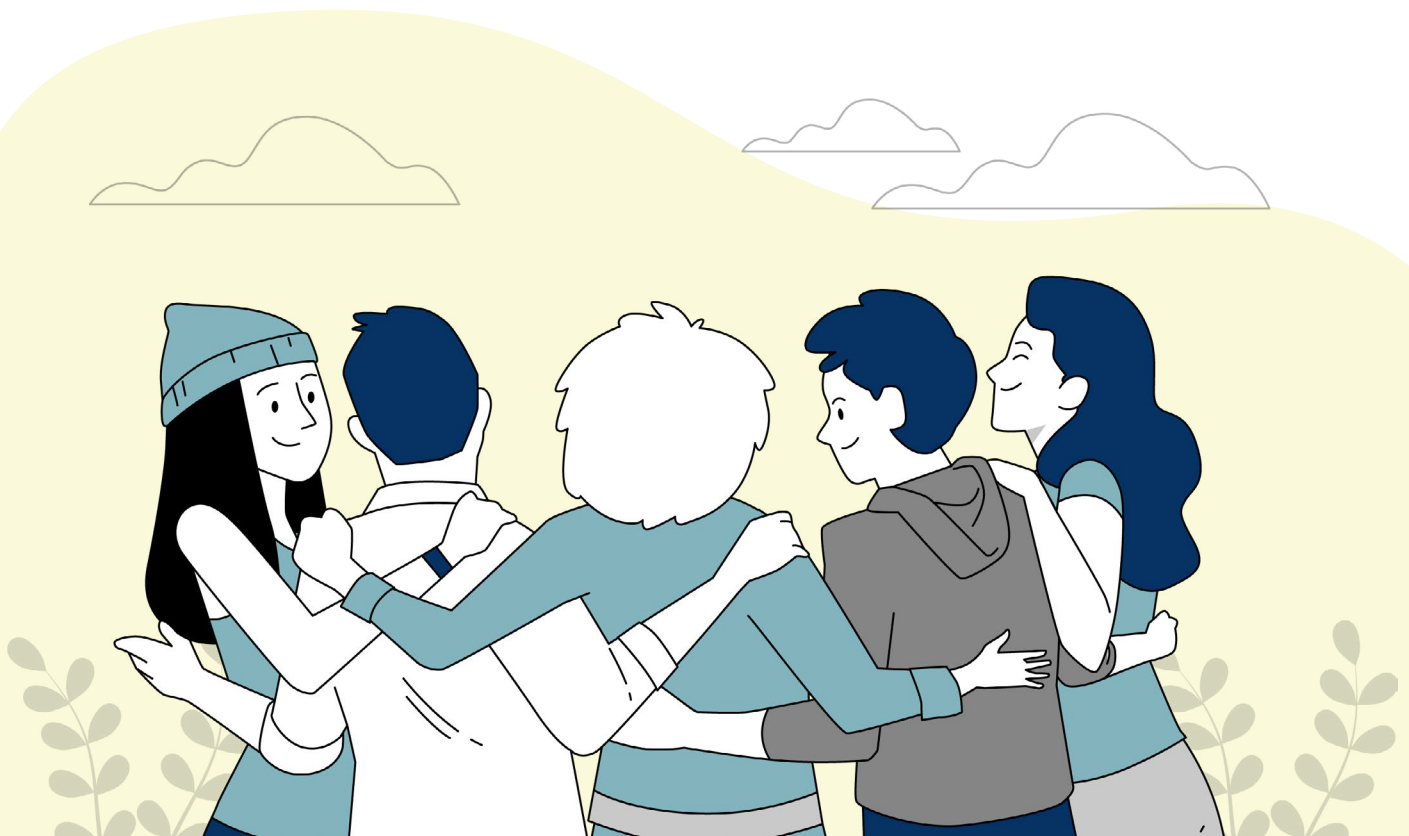

Защо е важно да гласуваме?

Спомнете си каква беше избирателната активност на последните избори. Не достигна дори 50%. Това означава, че над половината от населението, което има право да упражни вота си, да изрази мнението си, избира да не го прави. А причините са много, но целта на ПБО “Защо е важно да гласуваме” няма за цел да анализира причините за ниската избирателна активност.

“Защо е важно да гласуваме” е проект, който си поставя амбициозната цел да възпита у учениците действието гласуване. Като всяко нещо гласоподаването също има нужда да се обсъжда и обяснява, за да подготвим уверени и граждански активни младежи.

В хода на обучението десетокласниците ще имат възможност да се задълбочат знанието си по актуалните демографски проблеми и въпроси свързани с гържавното устройство в България, заложен в програмата, гледайки учебния материал през призмата на активни граждани, които откриват решение в гласуването. Защо да имаме право на глас е символ на демокрацията, която често бива забравян. А не сме ли точно учителите тези, които оказват пряко влияние при формирането на личността?!

Клас:
10. клас

Предмет:
География и икономика

Времетраене:
7 учебни часа

Цели по предметно знание с активни глаголи (връзка с учебната програма):

1. Оценява демографската ситуация в България по брой, средна гъстота, териториално разпределение и движение (естествено и механично) на населението
2. Създава обобщение на типични демографски проблеми в България
3. Предлага начини за решаване на демографските проблеми
4. Оценява демографската ситуация в България по показател структура на населението (етническа, религиозна, полова, възрастова, образователна, местоживеене и заетост)
5. Обяснява демографски и социални проблеми, свързани със структурата на населението (демографско остаряване, обезлюдяване, безработица).
6. Разграничава органите на гържавната власт и техните функции.
7. Аргументира мнение за ролята на гържавната власт от позицията на бъдещ гласоподавател.

Цели по ключови умения с активни глаголи:

1. Креативност, организационни умения - планира и изработва географска характеристика и инфографики
2. Четивна грамотност - анализира информация от прекъснат текст
3. Комуникационни умения - защитава позицията си по време на дискусия
4. Сътрудничество - разпределя задачи и отговорности

Как да приложим на практика?

СТЪПКА 1:

Подготовка (какво е необходимо като знания/умения на учениците; какво прави учителя)

Учениците стъпват на знанията си от 9. клас за основни понятия и процеси, свързани с населението - брой, гъстота, структура на населението, демографска ситуация, демографска криза, форми на управление, демокрация. В хода на проекта "Защо е важно да гласуваме?" десетокласниците ще използват знанията си в контекста на България, за разлика от преходната година, когато са ги изучавали на глобално ниво.

Преди началото на проекта е добре учениците да си припомнят самостоятелно тези знания. Възможни задачи за самоподготовка:

1. Открийте значението на всеки термин от списъка.
2. Прочетете подготвения материал, който е свързан със следващия проект по география.

Ролята на учителя е ключова в подготвителния етап. Първата му/ѝ задача е да помисли по какъв начин ще се самоподготвят учениците, а след това:

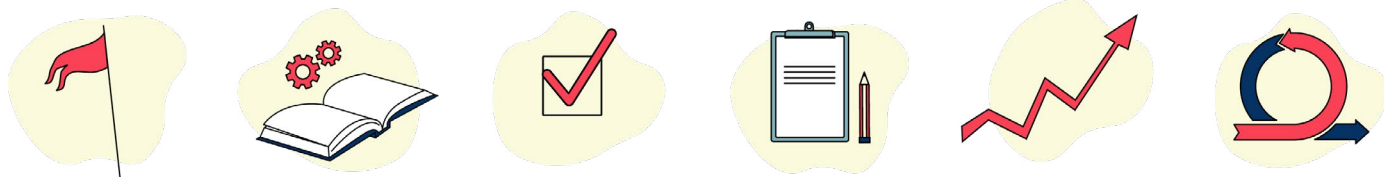
1. Преглежда предложената структура на проекта и я адаптира спрямо нуждите на класа
2. Подготвя учебни ресурси и материали, необходими по време на обучението
3. Планира стратегии за групиране, ангажиране и мотивиране на учениците
4. Създава график с крайни срокове

СТЪПКА 2:

Ангажиращо въведение (в дейността/урока/проекта)

В рамките на проекта "Защо е важно да гласуваме?" ние ще имаме възможност да комбинираме различни дейности - изследване, обсъждане, анализиране и творчество при създаването на крайния продукт - информационна кампания. Всичко това ще ни позволи да овладеем учебния материал от една страна, но от друга да погледнем на всички изучавани процеси през призмата на активни граждани.

СТЪПКА 3:

Изпълнение (същинска част за активно учене в дейността или урок/ Хбр. урочни единици при проект + извънкласни задачи)

1. "Брой, разпределение и движение на населението"

ДЕЙНОСТ 1:

Учениците изследват данни за броя, разпределението и движението на населението. Като основни източници на информация можем да ползваме учебниците по география и икономика, които разполагат със съвременни статистики, както и [НСИ](#).

Основни въпроси, върху които да разсъждават учениците по време на проучването:

- » Сравнете раждаемостта и смъртността в България през 1989 и 2020/21/22/23
- » Какви са основните тенденции, които откривате, гледайки данните?
- » Кои са най-силно и слабо населените райони в България? Защо?
- » Как бихте оценили разпределението на населението в България?
- » Какъв е механичният прираст на България? Защо?
- » На база своите знания и разгледаните данни каква е демографската ситуация в България днес?

ДЕЙНОСТ 2:

Участват в дискусия на тема "Съществува ли връзка между демографската ситуация в България и демократичните избори на местно и национално ниво?"

За да подкрепим учениците във формиране на мнение - има или няма връзка - задаваме насочващи въпроси, например:

- » Каква е демографската ситуация в България?
- » За да овладее една демографска криза какви действия трябва да се предприемат?
- » Кои са отговорните органи и хора, от които зависят решенията, свързани с демографията?
- » Какво представляват изборите? Как протичат? Кой има право да гласува?
- » Как може един гласоподавател да работи за разрешаване на демографските проблеми?
- » Какво е влиянието на хората, които не гласуват върху демографската ситуация?
- » В заключение как бихте оценили връзката между демографската ситуация в България и изборите - съществува или не? Защо?

По време на дискусията, в която учениците са активни, изразяват своите позиции и аргументи, учителят има ключова роля за ефективността на обсъждането. Той/тя фасилитира и модерира разговора чрез различни стратегии, за да е сигурен, че насочва дискусията и изяснява гледните точки на младежите, като следи за достоверност на мненията, разграничава мнения от факти и насочва към уважение и толерантност като общочовешки ценности.

2. "Структура на населението":

ДЕЙНОСТ 1:

Учениците разглеждат различни инструменти (карти, полово-възрастови пирамиди и кръгови диаграми), показващи демографските структури: полово-възрастова, религиозна, образователна. Задачата им е да открият:

- » Кои са най-големите групи във всяка структура?
- » Кои групи са гласоподаватели?
- » Гледайки данни за избирателната активност на последните местни и парламентарни избори да помислят какво е необходимо на обществото, за да се повиши активността по време на гласуване.

Учителят подготвя необходимите учебни материали за дейността, като може да използва публикуваните визуализации в учебниците, да създаде свои авторски или да използва различни дигитални източници на информация.

ДЕЙНОСТ 2:

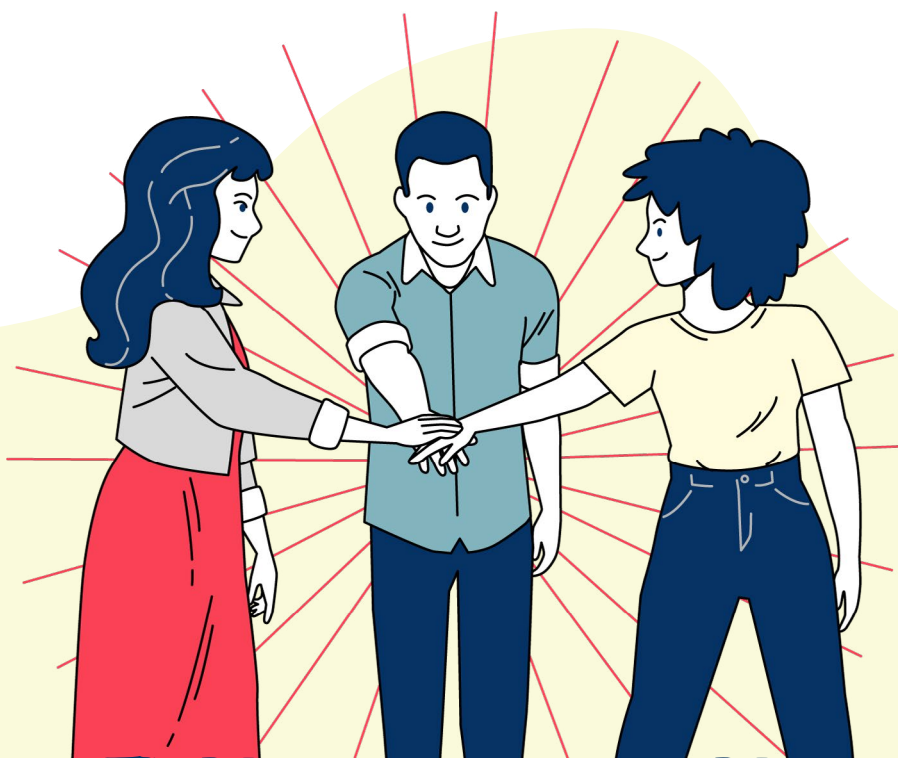
Учениците влизат в роля на активни граждани, които имат за цел да промотират информираното гласуване. В хода на играта учениците ще упражнят своите комуникационни умения, аргументация, но и ще влязат в обувките на активен гласоподавател.

В ролевата игра десетокласниците се разделят на групи. Всеки ученик влиза в ролята на гражданин, който има за цел да информира обществото по ключови демографски въпроси и да агитира хората да участват информирано в изборите. Задачите за всеки отбор са:

1. Обясняват на своята аудитория какво представлява демографската криза.
2. Аргументира мнението си по въпроса: "Как граждански активното население може да доведе до промяна на демографската ситуация в страната?"

Всеки учител може да подбере разнообразна "аудитория", пред която да изправи учениците си. Важно е тя да бъде близка до контекста на населеното място, например: в пенсионерски клуб, в елитна гимназия, в сегрегирано училище, на оживен градски площад, в малко населено място.

Ключова роля на всеки преподавател е да следи за уважение и ефективно включване на всеки ученик, както и за достоверност на презентациите на всеки отбор.

3. Политическо устройство на българската държава:

ДЕЙНОСТ 1:

Учениците сравняват трите власти - съдебна, изпълнителна, законодателна. Част от задачата е да разграничат управленски органи: президент, министерски съвет, народно събрание, върховен съд, кмет.

ДЕЙНОСТ 2:

Разделени в екипи учениците създават информационни табла по четири ключови теми:

1. Какво е съдебна власт - същност и основни отговорности. Как функционира властта?
2. Какво е изпълнителна власт - същност и основни отговорности. Какво представлява министерски съвет? Кой и как участва в него?
3. Законодателна власт - същност и основни отговорности. Как моят глас влияе на законите? Кой и защо участва в народното събрание?
4. Президент в България - основни функции. Защо е важно да гласувам на всички избори?
5. Европейски съюз - какво влияние оказва върху политиките в България? Защо членството ни е важно? Какви представители имаме и как участват в политиката?

В рамките на часа учителят дава инструкции, следи за активното включване на всеки ученик и подкрепя учениците с учебни материали, за да се справят с поставените задачи.

4. Два учебни часа за планиране и организиране на онлайн информационна кампания.

Информационната кампания ще се реализира в социалните мрежи, които са близки до почти всяка структура на населението. Тя има за цел да информира обществото по ключови демографски проблеми и да мотивира населението да гласува като крачка към решение на ключови обществени казуси.

Задачи към учениците:

1. Създават план за съдържание
2. Създават списък със социални мрежи, чрез които ще достъпят до обществото, за да изпратят посланията си
3. Създават график, списък с екипи и отговорности към всяка група
4. Събират наличните материали, изработени до тук в рамките на проекта
5. Разработват съдържание - видеа, презентации, инфографики, постери с послания.
6. Създават план за разпространение на информационната кампания

Учителят следи организацията и работата на учениците като ги подкрепя с навременна и градивна обратна връзка, а при нужда насочва и подкрепя учениците.

СТЪПКА 4:

Затваряне (въпроси за рефлексия и рубрики/насоки за оценка на дейността/урока/проекта)

В края на ПБО "Защо е важно да гласувам" събираме класа, за да направим обобщение на усвоеното предметно знание и групова рефлексия, чрез която да затвърдим основните послания на проекта, както и да подчертаем уменията, които сме развили в хора на обучение.

Като учители нашата отговорност е да подкрепим учениците с конкретни въпроси и личен пример за открито споделяне, за да извлекат максимално много ползи от процеса. Примерни насочващи въпроси:

1. Как оценявам участието си в проекта "Защо е важно да гласувам?" Защо?
2. Какви умения развих по време на проекта?
3. Кои мои силни страни използвах активно?
4. Какво ми попречи да се справя дори по-добре? Как мога да преодоля тази бариера?
5. Какво открих за моите съученици?
6. Какво ново научих в рамките на проекта?
7. Как ще използвам това знание в бъдеще?
8. Ако имам възможност, как бих продължил/а проекта? Имам ли възможност?

Допълнителни насоки

За какво да внимаваме?

Темите, свързани с различните структури на населението, както и с държавното устройство и управление са чувствителни. Възможно е в хора на обучението учителите да се сблъскат с наслоени стереотипи, нетолерантност и крайни изказвания.

Наша отговорност е да поставим общи правила и норми на поведение, както и да насочваме към ефективност по време на всеки процес. Дръжте на фокус:

1. По уважителен начин разграничавайте мнения и факти;
2. В случай на дискриминационни изказвания насочвайте към правата на човека;
3. Моментално адресирайте неприемливо, неуважително и нетолерантно поведение;
4. Поощрявайте и откроявайте всеки добър пример за толерантност, приемственост и професионално отношение.

Европейски
парламент

Съфинансирано от
Европейския съюз

Заедно за ЕС